EVROPSKÝ PARLAMENT

2004 *2009*

Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci

NÁVRH ZPRÁVY

o návštěvě delegace LIBE v Itálii ve dnech 18.–19. září

(krizová situace v kočovnických táborech)

ZPRAVODAJ: Gérard DEPREZ

(poznámka: přílohy I a II jsou zveřejněny jako samostatné dokumenty)

OBSAH

ZPRÁVA DELEGACE…..3-21

1. Delegace:

Dne 7. července 2008 vedl Evropský parlament rozpravu o otázce k ústnímu zodpovězení, která se konkrétně týkala rozhodnutí italské vlády vyhlásit sčítání lidu, zejména osob romského původu, které žijí v kočovnických táborech v regionech Lazio, Kampánie a Lombardie.
Dne 10. července 2008 bylo přijato usnesení o ukončení rozpravy a Výbor pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci (LIBE) byl pověřen Konferencí předsedů, aby vyslal delegaci do Říma, kde by se setkala s celostátními a regionálními orgány a získala by lepší přehled o situaci v kočovnických táborech, která byla předmětem nedávných krizových opatření přijatých italskou vládou.

Na konci této zprávy je připojen krátký souhrnný přehled událostí týkajících se této záležitosti před návštěvou delegace LIBE.

V příloze I je uveden výběr oficiálních dokumentů týkajících se krizové situace v kočovnických táborech v Itálii. Příloha II shrnuje příspěvky nevládních organizací.

Vzhledem k tomu, že překladatelská služba má na konci volebního období EP mnoho práce, nebude možné obdržet úplný překlad přílohy I a II.

Členy delegace byli:
Gérard DEPREZ, předseda Výboru pro občanské svobody, spravedlnost a vnitřní věci a vedoucí delegace, Lívia JÁRÓKAOVÁ (PPE-DE), Claudio FAVA (PSE), Viktória MOHÁCSIOVÁ (ALDE), Els DE GROEN-KOUWENHOVENOVÁ (Verts/ALE), Roberta ANGELILLIOVÁ (UEN) a Giusto CATANIA (GUE).

Celé práce delegace nebo její části se účastnili rovněž následující poslanci Evropského parlamentu:
Alfredo ANTONIOZZI (PPE-DE), Mario BORHEZIO (UEN), Armando VENETO (PPE-DE), Fabio CIANI (ALDE), Roberto FIORE (NI), Monica FRASSONI (Verts/ALE), Elisabetta GARDINI (PPE-DE), Marian-Jean MARINESCU (PPE-DE), Maria Grazie PAGANO (PSE), Luca ROMAGNOLI (NI), Sebastiano SANZARELLO (PPE-DE), Adina-Ioana VALEAN (ALDE), Renate WEBER (ALDE), Stefano ZAPPALÀ (PPE-DE).

2. Návštěva

Návštěva se konala ve dnech 18.–20. září 2008 a v jejím průběhu měla delegace EP možnost setkat se s členy obou italských sněmoven, s italským ministrem vnitra, se starostou Říma, s italským ochráncem osobních údajů a s řadou nevládních organizací.

S ohledem na usnesení EP ze dne 10. července 2008 se delegace LIBE soustředila především na následující problémy (které spadají do pravomoci výboru LIBE):

- riziko přímé nebo nepřímé diskriminace (článek 13 Smlouvy o ES), které může vyplývat ze sčítání lidu prováděného z důvodů veřejné bezpečnosti u takových skupin osob, jako jsou kočovníci ROMSKÉHO původu;
- ochrana lidských práv, zejména práv menšin;
- vypovězení občanů EU z důvodů, které nejsou v souladu s evropskými právními předpisy, zejména se směrnicí 38/2004 (tato záležitost je rovněž předmětem zvláštní zprávy z podnětu LIBE o situaci ve všech členských státech EU, všem vnitrostátním parlamentům byl navíc zaslán dotazník).

18. září 2008

1. Setkání s představiteli vnitrostátního parlamentu[1]

Nejprve se delegace setkala s předsedy a s místopředsedy ústavního výboru vnitrostátního parlamentu a výboru pro evropské záležitosti a dále se zástupci italského parlamentu([2]).
- Rossana BOLDIOVÁ, předsedkyně výboru pro evropské záležitosti, senát (LEGA NORD)
- Mario PESCANTE, předseda výboru pro evropské záležitosti, poslanecká sněmovna (PDL)
- Domenico BENEDETTI VALENTINI, místopředseda ústavních výborů, senát (PDL)
- Roberto ZACCARIA, místopředseda ústavního výboru, poslanecká sněmovna (PD)

Setkání se zúčastnili i následující poslanci: Sandro GOZI (poslanec - PD), Maurizio TURCO (poslanec Radicale - PD), Rita BERNARDINIOVÁ (poslankyně Radicale - PD), SANTINI (senátor PDL), MARINAROVÁ (senátorka PD)

Italská strana zahájila setkání přivítacími projevy, v nichž byla zdůrazněna ochota vést dialog s delegací LIBE, a to zejména o následujících problémech:
- vnitřní bezpečnost a diskriminace (BOLDIOVÁ),
- dopad rozšiřování EU na takové země, jako je Rumunsko (PESCANTE),
- posílení základních práv (VALENTINI),
- nezbytnost co nejdříve ověřit soulad italských právních předpisů se zásadami EU (ZACCARIA) tak, jak to v nedávné době udělala italská vláda u tří návrhů „legislativních nařízení“ provádějících směrnice o statutu uprchlíka, o slučování rodin a o svobodném pohybu evropských občanů.

V reakci na tato sdělení předseda DEPREZ zdůraznil, že cílem delegace LIBE je posílit dialog mezi evropskými a národními zákonodárci a zároveň plně respektovat jejich nezávislost.
V tomto ohledu vysvětlil, že výbor LIBE je znepokojen zejména nedávno přijatými italskými právními předpisy, které jako přitěžující okolnosti u jakéhokoli trestného činu uvádějí skutečnost, že pachatel byl při spáchání trestného činu na území Itálie ilegálně. Podle LIBE, Evropské komise a právní služby Evropského parlamentu je takovéto ustanovení diskriminační a je v rozporu se zásadami ES o svobodném pohybu občanů EU.
Z téhož pohledu poukázal předseda Deprez na návrh legislativního nařízení provádějícího směrnici 2004/38 (o svobodném pohybu a pobytu občanů EU), které nemusí být v souladu s právními předpisy ES.

Poté promluvili další účastníci:
- Luca ROMAGNOLI, který zdůraznil skutečnost, že v Itálii mohou mít lidé, kteří nejsou italští státní příslušníci, dokonce více práv a výhod než italští občané, neplatí například daně a správní poplatky. Svůj výrok potvrdil přiloženým přehledem;

[1] Audiozáznam setkání je k dispozici na následující adrese:
http://www.radioradicale.it/scheda/262587/incontro-del-comitato-per-le-liberta-civili-la-giustizia-e-gli-affari-interni-del-parlamento-europeo-con-i

[2]

- Giusto CATANIA se odvolal na názor právní služby Evropského parlamentu o přitěžující okolnosti a o její diskriminační povaze a zdůraznil, že v nedávné době byly bezpečnostní aspekty spojené s přítomností cizinců v Itálii neúnosně dramatizovány;
- Els DE GROEN-KOUWENHOVENOVÁ zdůraznila, že je překvapena rozporuplnými zprávami vyplývajícími z italského bezpečnostního balíčku. Zatímco podle italské vlády byl bezpečnostní balíček a zejména nedávná krizová nařízení zaměřena především na úplnou integraci Romů, vyplynula ze zprávy agentury pro základní práva a z jiných zdrojů odlišná myšlenka. Podle nich byla přijatá opatření především represivní, uvádělo se v nich i špatné zacházení četníků (carabinieri) s romskými dětmi[1];

Při projevu byla paní De Groen-Kouwenhovenová přerušena protestem několika italských poslanců vnitrostátního a Evropského parlamentu a předseda Deprez ji vyzval, aby se soustředila na legislativní otázky. Připomněla poté opětovně obavy Evropského parlamentu a Evropské komise z možné diskriminace evropských občanů při vypovězení z kočovnických táborů.

Předseda BOLDI označil prohlášení paní DE GROENOVÉ za naprosto nepodložená a předseda PESCANTE označil tato nařčení za špatný příklad mentality země paní De Groen-Kouwenhovenové.

Místopředseda ZACCARIA okamžitě zasáhl a upozornil na to, že paní DE GROENOVÁ nikoho neobviňovala, ale odvolávala se jen na externí zdroje.
Vyzval poté posluchače, aby se soustředili na specifickou povahu a opodstatněnost opatření civilní ochrany v rámci italských právních předpisů, krizových nařízení z května 2008, vyžadujících otisky prstů kočovníků. Tento typ výjimečných opatření, byť administrativní povahy, může dočasně pozastavit uplatňování řádných právních předpisů. Podle místopředsedy ZACCARII byla tato nařízení uplatňována přinejmenším v první fázi své existence rozporuplně a vyvolala vážné obavy v Itálii i mimo ni.
Až ve druhé fázi se právní situace vyjasnila a ministr vnitra přijal výkladové pokyny, které předtím schválil národní orgán pro ochranu osobních údajů („Garante“).

Senátor SANTINI poté zasáhl do diskuse a připomněl, že v předchozím volebním období Evropského parlamentu byl zpravodajem pro směrnici o svobodném pohybu evropských občanů. V té době si však bohužel nikdo nedovedl představit možný pohyb stovek tisíc evropských občanů, k němuž došlo po rozšíření EU o nové členské státy. Proto by směrnice 2004/38 měla vzít v úvahu nejen situaci Romů, ale i situaci mnoha jiných menšin.

Místopředseda VALENTINI připomněl přítomným, že objektivní krizová situace nastala již za minulé vlády. Povšiml si otázky v souvislosti se zákonem o přitěžujících okolnostech, ale informoval přítomné, že soud v Laziu postoupil nedávno věc italskému ústavnímu soudu, takže brzy bude k dispozici konečné právní stanovisko. Prohlásil rovněž, že všechny komunity přítomné na italském území si musí být před zákonem rovny.

Paní WEBEROVÁ také upozornila na přitěžující okolnosti. Uvedla, že obecně jsou v trestním právu přitěžující okolnosti spojeny s konkrétním chováním dotčené osoby, nikoli s jejím

[1] K této skutečnosti probíhá v současné době soudní vyšetřování.

postavením. Připomněla možný rozpor ve výkladu mezi italským ústavním soudem a Evropským soudním dvorem.

Paní MOHÁCSIOVÁ položila několik otázek:
- na základě čeho bylo rozhodnuto zaměřit se na určitý společenský cíl (kočovníky),
- proč Itálie nepřistupuje k Romům jako národnostní menšině,
- byl ústavní soud informován o celém bezpečnostním balíčku nebo jen o jeho části,
- domnívají se národní poslanci, že bezpečnostní balíček zachází správně s evropskými občany, s občany třetích států a s osobami bez státní příslušnosti?

Paní JÁRÓKAOVÁ se zeptala, kolik romských dětí odebraly italské úřady rodičům, a upozornila na problém automatického vyhoštění evropských občanů za trestné činy, u nichž trestní sazba nepřesahuje dva roky.

Senátorka MARINAROVÁ zdůraznila význam integrace menšin, zlepšení meziparlamentního dialogu a přípravy příštích setkání tak, aby byla přesněji zaměřena na otázky, které budou projednávány. Nakonec pochválila podporu ze strany Evropské komise.

Paní ANGELILLIOVÁ považovala tento typ setkání za užitečný a pochválila iniciativu vlády týkající se předložení návrhu právních předpisů Evropské komisi. Co se týče organizačních aspektů takovýchto setkání, bylo by podle ní zajímavé přeložit dokumenty (např. krizová nařízení vlády a stanovisko Červeného kříže).
Co se týče stanoviska právní služby Evropského parlamentu, zdůraznila skutečnost, že přitěžující okolnosti lze zpochybnit u občanů EU, ale mohou být považovány za legitimní, použijí-li se u státních příslušníků třetích zemí.
Nakonec se dotkla kritické situace romských dětí, které jsou prakticky opuštěné.

Pan MARINESCU vyjádřil nesouhlas s tím, co tvrdil předseda PESCANTE o bezpečnostních problémech spojených s přístupem Rumunska k EU, neboť rumunská komunita je jednou z nejaktivnějších a z nejlépe integrovaných komunit v Itálii. Problémy existují, ale nelze je zevšeobecňovat. V této souvislosti položil dvě otázky: Jaký je skutečný cíl „sčítání lidu“? Existuje-li skutečná mimořádná společenská situace, jak ji orgány chtějí řešit?

Předseda BOLDI **zdůraznil** skutečnou potřebu zjistit totožnost každé osoby, zejména dětí, aby nedošlo ke zneužití organizacemi zločinců.

Podle pana GOZIHO Itálie čelí strukturálním problémům, které lze těžko vyřešit krizovými nástroji.
Informoval delegaci LIBE, že opozice hlasovala proti přijetí legislativních nařízení na základě stejných argumentů, jaké uvedla delegace LIBE a Evropská komise zejména v souvislosti s přitěžující okolností.
S ohledem na italské provedení směrnice 2004/38 se domníval, že převrácení důkazního břemene pro evropské občany (kteří podle jednoho z nařízení musí prokázat zákonnou povahu svých finančních prostředků) je v rozporu se směrnicí. Kromě toho chybějící registrace po třech měsících pobytu v Itálii nemůže ospravedlnit vyhoštění občana EU.

Místopředseda VALENTINI připomněl v odpovědi paní JÁRÓKAOVÉ, že o každém vyhoštění musí rozhodnout soud, nikoli správní orgán. V odpovědi paní MOHÁCSIOVÉ

připomněl, že italská opatření nemíří na žádnou konkrétní menšinu a že integrace je v každém případě obousměrný proces, který vyžaduje ode všech upřímnou vůli být integrován do italské společnosti.

Předseda BOLDI uzavřel setkání, konstatoval, že bylo plodné a že budou následovat další setkání, možná konkrétněji zaměřená a předem připravená, s cílem posílit vztahy mezi národními poslanci a poslanci Evropského parlamentu.

2. Setkání s organizacemi s veřejným pověřením a s nevládními organizacemi

Předseda DEPREZ přivítal všechny instituce a nevládní organizace a přednesl řadu otázek, např.:
1) přesná role, kterou hrají s ohledem na sčítání lidu v kočovnických táborech;
2) jak byly získávány údaje prostřednictvím sčítání lidu;
3) jak posuzují situaci Romů v Itálii a jak je zajištěna ochrana lidských práv a občanských svobod.

Představitel UNHCR, Paolo ARTINI, uvedl, že 20 % ze 160 000 Romů v Itálii pochází z Balkánu a nemohou být vypovězeni, neboť je lze považovat za žadatele o azyl. Odsoudil sílící výskyt rasismu a xenofobie v některých oblastech italské společnosti a obecněji i vzrůstající lhostejnost veřejného mínění k situaci státních příslušníků třetích zemí.
Italské úřady neuplatňují bohužel skutečnou politiku integrace a navíc neodsuzují tak silně, jak by měly, rasistické činy a v některých případech ani špatné zacházení a násilí ze strany příslušníků donucovacích orgánů. Připomněl Římskou chartu UNHCR a uvedl, že hlavní příčinu současné situace je třeba přičítat nedostatku vůle v oblasti politik a nedostatku vůle politiků.

Představitel UNICEF, pan SALVAN, vysvětlil, že UNICEF zahájil kampaň proti všem formám diskriminace a za práva dětí a zorganizoval několik setkání a diskusí s ministrem MARONIM o možném dopadu bezpečnostního balíčku a krizových nařízení. Zdůraznil potřebu vybudovat skutečný dialog s romskou komunitou a formální uznání Romů ze strany Itálie jako národnosti podle Úmluvy Rady Evropy. Trval na potřebě skutečné politiky integrace prostřednictvím podpory školní docházky, práce, práv dětí, zdravotní péče, bydlení atd.

Představitel Italského červeného kříže, pan CAPUANO, uvedl, že Italský červený kříž pracuje pro mimořádného komisaře vlády jako prostředník a že ve vztahu ke sčítání lidu hraje aktivní úlohu pouze v Římě. Italský červený kříž není zapojen do sčítání lidu v Neapoli a v Miláně, tam pracuje jen v oblasti podpory zdravotní péče.
V Římě shromáždil Červený kříž „fogli notizie“ (lístky s informacemi o zdravotním stavu, jménem, příjmení atd.) od těch, kteří se dobrovolně zúčastnili sčítání lidu, a rozdal rovněž zvláštní kartičky umožňující přístup ke zdravotnickým a občanským službám v Římě.
Co se týče sčítání lidu, Červený kříž pracoval na 36 místech, většinou nepovolených, a soustředil se zejména na zranitelné osoby. Údaje o současné situaci bude Italský červený kříž shromažďovat přímo až do poloviny října.
Podle Červeného kříže nebylo potřeba shromažďovat otisky prstů, všechny osobní údaje spravoval úředník Italského červeného kříže pro ochranu osobních údajů a jsou přístupné jen

za velmi přísných podmínek (například soudům při vyšetřování trestných činů).
Verze s anonymními údaji bude zaslána konkrétnímu ústavu pro statistické účely.
Italský červený kříž si tak vykládá svou misi jako způsob, jak přidělit totožnost 2 500 osobám v choulostivé situaci.

Pan CAPUANO poté zodpověděl několik dotazů, které položila paní De Groenová, paní Valeanová, paní Weberová, pan Romagnoli, pan Borghezio a paní Frassoniová.

Představitelka organizace OPERA NOMADI, paní LUONGOVÁ, uvedla několik obecných údajů o romské menšině a připomněla, že její přítomnost v Itálii se datuje až do 14. století, že 60–70 % těchto osob je mladších 18 let a že jejich průměrná délka života je o 20 let kratší, než délka života ostatních lidí. Jen malá část z nich chodila do školy a děti, které jsou opuštěné nebo zneužívané, jsou velmi často odebírány rodičům a umisťovány do ústavů.

Představitel AMNESTY INTERNATIONAL odsoudil nárůst rasismu a xenofobie v některých oblastech veřejného mínění v Itálii (jev, který znepokojuje i některé vysoce postavené veřejné orgány) a narůstající atmosféru strachu a nenávisti vůči státním příslušníkům třetích zemí. Domníval se, že tyto znepokojivé trendy jsou ve veřejném mínění částečně přiživovány některými politickými stranami a matoucími veřejnými informacemi týkajícími se bezpečnostního balíčku a krizových nařízení.

Představitel organizace Caritas uvedl, že podle organizace Opera Nomadi je zde 200 000 Romů, zatímco italský ministr vnitra hovoří o 130 000 Romů, z nichž přibližně 50 % jsou italští občané. Podle organizace Caritas došlo při posledním všeobecném sčítání lidu v Itálii, které proběhlo v roce 1995, k diskriminaci. Záležitosti se po mnoho let nikdo nevěnoval a nyní explodovala, představitel organizace Caritas hovořil i o různých typech táborů, povolených i nepovolených, z nichž některé spravuje oblast Řím.

Představitel organizace COMUNITA DI ST EGIDIO, pan Paolo CIANI, připomněl, že ministr MARONI osobně oznámil na parlamentním slyšení dne 25. června, že „jsme požádali prefekty, aby shromáždili otisky prstů všech osob, nezletilé nevyjímaje“, a že tato zpráva byla prostřednictvím tisku předána veřejnosti. Po tomto prohlášení navíc mimořádný komisař vlády v Neapoli shromáždil otisky prstů 350 osob (včetně 50 nezletilých). Tato činnost byla zastavena v důsledku kritiky vznesené evropskými orgány (Evropským parlamentem a komisařem pro lidská práva Rady Evropy). Pan CIANI proto uznal, že pokyny přijaté dne 23. července poskytly správný výklad toho, jak by měla být krizová nařízení uplatňována. Tyto pokyny však bohužel nebyly zveřejněny, a to ani na tiskové konferenci, což způsobilo zmatky a potíže osobám, které se na ně chtěly odvolávat.

Paní GRAZIANOVÁ, představitelka organizace ARCI, připomněla, že Romové jsou nejpočetnější evropskou menšinou, takže tomuto problému je třeba se věnovat i na úrovni Evropské unie. Domnívala se rovněž, že pokud bylo skutečným cílem lépe integrovat tuto komunitu do italské společnosti, byl by lepší volbou ministr sociálních věcí. Zdůraznila rovněž, že lepším způsobem, jak integrovat Romy, by mělo být začlenění představitelů této komunity do integračních programů, které by bojovaly s vykořisťováním dětí a bránily by vzniku jakékoli formy „ghet“.

Pan GUARNERI, představitel sdružení „Roma and Sinti insieme“, navázal na předchozího

řečníka a tvrdil, že neexistuje skutečné zapojení romské komunity, která se cítí být vyloučená z jakékoli formy dialogu. Zdůraznil skutečnost, že Romové by neměli být diskriminováni ani formou zjevné „pozitivní“ diskriminace. Odmítl rovněž současnou evropskou politiku v této oblasti a nedostatek transparentnosti, co se týče konečného využití 250 milionů EUR, které Evropské společenství vyčlenilo pro členské státy na řešení krizové situace Romů na evropské úrovni.

Pátek, 19. Září 2008

Setkání s orgánem „Garante“ – italským orgánem pro ochranu osobních údajů

Předseda orgánu „Garante“, prof. Francesco PIZZETTI[1] (DPA), v doprovodu pana PAISSANA a pana CHIARAVALLOTIHO z téhož orgánu a generálního tajemníka pana BUTTARELLIHO, přivítal delegaci LIBE.
Prof. PIZZETTI informoval delegaci, že v okamžiku, kdy byla přijata krizová nařízení, požádal orgán pro ochranu osobních údajů prefekty, jakožto„mimořádné komisaře, aby poskytli informace, jak bude sčítání lidu probíhat. Vzhledem k tomu, že z odpovědí, které obdrželi, vyplynulo, že prefekti uplatňují nařízení různým způsobem, spojil se orgán pro ochranu osobních údajů s kabinetem ministra vnitra, aby zajistil, že tato nařízení budou uplatňována odpovídajícím způsobem. Aby tomu tak bylo, rozhodlo ministerstvo vnitra o vydání pokynů, přičemž vzalo v úvahu stanoviska italského orgánu pro ochranu osobních údajů a orgánů pro ochranu osobních údajů EU a vyloučilo tedy specifické databáze a profilování.
V téže souvislosti souhlasil italský orgán pro ochranu osobních údajů a ministerstvo vnitra s tím, že nebude shromažďovat údaje o etnickém původu a vyznání, aby nedocházelo k diskriminaci na základě národnosti, ale bude shromažďovat pouze údaje o zdravotním stavu, jejichž poskytování bude dobrovolné.

V této souvislosti orgán pro ochranu osobních údajů poznamenal, že otisky prstů by měly být odebírány pouze v případě, že není možné identifikovat osoby jiným způsobem, a odlišně přistupovat k nezletilým do 6 let (zákon obvykle stanoví, že donucovací orgány mohou vyžadovat otisky prstů od nezletilých, a pokud k tomu dojde, státní zástupce zakročí, neboť v pokynech se stanoví, že bez předchozího povolení státního zástupce nemohou být od nezletilého opatřovány otisky prstů). Další rozlišení je třeba dělat mezi nezletilými od 6 do 14 let, mezi nezletilými od 14 do 18 let a dospělými.

Kontakty mezi ministerstvem a orgánem pro ochranu osobních údajů pokračovaly, a když byly pokyny nakonec orgánu zaslány, orgán požádal o jejich zveřejnění.
Orgán pro ochranu osobních údajů rovněž požádal o to, aby neoprávněně získané údaje byly zničeny, aby nebyla vytvořena žádná databáze a aby byly prováděny odpovídající kontroly.
V odpověď na otázky poslanců Evropského parlamentu profesor Pizzetti vysvětlil, že:
- orgán pro ochranu osobních údajů bude nadále provádět kontroly na místě pouze na požádání subjektů spojených s údaji, aby posoudil, zda jsou pokyny uplatňovány řádným způsobem;
- orgán pro ochranu osobních údajů dosud neobdržel žádnou stížnost od nikoho, kdo by

[1] http://www.garanteprivacy.it/garante/navig/jsp/index.jsp, Piazza di Monte Citorio č. 121 00186 Řím, *E-mail*: garante@garanteprivacy.it, Tel: (+39) 06.69677.1

uváděl, že jeho údaje byly zneužity;[1]
- otisky prstů a údaje o etnickém původu a vyznání byly shromažďovány pouze v Neapoli při zahájení sčítání lidu, orgán pro ochranu osobních údajů zasáhl a tuto činnost zastavil. V Římě prefekt počkal na zákrok orgánu pro ochranu osobních údajů před zahájením sčítání lidu a v Miláně byly otisky prstů v rámci vyšetřování trestných činů odebrány pouze čtyřem osobám.

Setkání s Giannim ALEMANNEM, starostou Říma

Po vřelém uvítání delegace LIBE starosta ALEMANNO zdůraznili, že:
- situace v kočovnických táborech již byla neúnosná a bylo třeba přijmout opatření
- tato opatření budou přijata pod vedením mimořádných komisařů a budou při nich plně zajištěna ochrana lidských práv, zákaz diskriminace a bezpečnost zúčastněných osob
- mnoho lidí žijících v kočovnických táborech jsou italští občané, další jsou občané EU a občané třetích zemí v situaci, kterou je ještě třeba prověřit (bez ohledu na jejich etnický původ nebo jiné věci)
- je nezbytné poskytnout pomoc a starat se o integraci kočovníků, aby bylo možno takové zásahy plánovat
- je nezbytné se nejdříve o kočovnících více dozvědět (odpověď na otázku poslance Evropského parlamentu CATANII týkající se skutečnosti, že školní programy již byly zahájeny, ale nebyly dosud přijaty žádné kroky týkající se školní docházky dětí kočovníků a potřeby neodkladných zásahů v táborech)
- opatření zavedená předchozí městskou správou byla zachována a čeká se na ukončení sčítání lidu, k němuž by mělo dojít v polovině října; poté provede prefekt, který má v současné době veškeré pravomoci týkající se integrace kočovníků na základě nařízení přijatých vládou, řadu zákroků v oblasti integrace, bydlení, školní docházky, školení, práce atd.

Starosta ALEMANNO rovněž uvedl, že bude záležet na prefektovi, jak se shromážděnými údaji naloží. Co se týče směrnice o svobodném pohybu, uvedl, že podle italských právních předpisů budou osoby vypovězeny, pokud bude shledáno, že jsou na italské půdě nelegálně.

Setkání s panem MARONIM, ministrem vnitra,
a s panem Ronchim, ministrem pro evropské záležitosti

Ministr MARONI přivítal delegaci LIBE a připomněl první setkání s předsedou Deprezem, na

[1] *- Poslanci Evropského parlamentu se obvykle ptali na: přiměřenost a nezbytnost nařízení a vyhlášení výjimečného stavu, co se stalo v období mezi nařízeními a vydáním pokynů; rozdíl mezi údaji předloženými IRC a údaji předloženými orgány (Catania); jak CRI zachází s údaji a zda orgán pro ochranu osobních údajů bude zjišťovat, zda se s údaji zachází podle pokynů (Fava); zda je shromažďování údajů týkajících se nezletilých v souladu s řádnými italskými zákony (Renate Weberová); více informací o údajích shromážděných při sčítání lidu (Mohácsiová); odebírání otisků prstů nezletilým, jaké jsou společenské důvody sčítání lidu, jak zasáhl orgán pro ochranu osobních údajů (Agnoletto) atd. (odpovědi, pokud jsou k dispozici, jsou začleněny výše do prohlášení orgánu pro ochranu osobních údajů)*

němž byl předložen problém krizových nařízení.
Uvedl, že probíhá zavádění krizových nařízení a pokračuje zejména sčítání osob a jejich potřeb. První zpráva se všemi relevantními informacemi již byla zaslána 1. srpna místopředsedovi Komise Barrotovi.
Komise na ni odpověděla kladně. Místopředseda Barrot vzal na vědomí obsah zprávy a zejména ujištění ministra Maroniho, že nebyly shromažďovány žádné údaje na základě etnického původu nebo vyznání. Místopředseda Barrot požádal, aby byl informován o praktickém uplatňování pokynů, které dal ministr Maroni prefektům.

Poskytl delegaci konkrétní údaje týkající se sčítání lidu: sčítání lidu se týkalo: 1 588 osob v Lombardii, z nichž 773 jsou nezletilí; 1 608 osob v Kampánii, z nichž 786 jsou nezletilí; 2 679 osob v Laziu, z nichž 1 228 jsou nezletilí;

Informoval rovněž delegaci, že 1 525 dětí navštěvuje školy, což dokazuje, že je třeba společně s ministerstvem školství, organizací UNICEF a Červeným křížem vypracovat plán školní docházky.
Podle nynějšího harmonogramu bude sčítání lidu ve všech třech regionech dokončeno v polovině října a až poté by byla zahájena druhá fáze zavádění krizových nařízení. Ve druhé fázi budou mimořádní komisaři muset:
- nalézt odpovídající místa pro „řádné“ tábory, které nahradí nepovolené tábory,
- zajistit školní docházku dětí,
- podporovat integraci komunit, sociální a zdravotní pomoc, školení a práci.

Obyvatelé kočovnických táborů reagovali doposud kladně na sčítání lidu, které jim má poskytnout identitu a budoucnost.

Společně s ministrem Ronchim odpověděl na řadu otázek poslanců Evropského parlamentu a dodal, že cílem zásahu je odstranit podezřelé tábory a ponižující podmínky, v nichž tam kočovníci žijí, cílem je vytvořit osady, v nichž jsou poskytovány služby a které mají určité uspořádání, aby bylo zajištěno klidné soužití (jako např. ve městě Voghera);
Ministři vyjádřili naději, že i díky této návštěvě bude možno překonat alespoň některá nedorozumění, pokud ne politické rozpory. Z jeho pohledu již italská vláda ukázala vůli najít řešení slučitelné se zásadami EU i u tří návrhů legislativních nařízení, která jsou součástí bezpečnostního balíčku.

Konkrétněji ministr MARONI informoval delegaci LIBE v souvislosti s těmito texty, že
- Evropská komise měla námitky pouze vůči nařízení týkajícímu se občanů EU a svobodného pohybu, zatímco další dvě opatření dostala zelenou (o slučování rodin a o azylu);
- bude potřeba další přezkum v italské vládě a parlamentu a ministr zašle revidovaný text Komisi a Evropskému parlamentu, aby se vyloučily rozpory s právními předpisy EU.

Co se týče již platného opatření zavádějícího přitěžující okolnosti pro občany EU, kteří jsou v Itálii nelegálně, do trestního práva, ministr uvedl, že italským úřadům je jasné, že se tyto okolnosti uplatňují pouze u občanů třetích zemí. Byl si vědom, že tato záležitost způsobila problémy se slučitelností s právními předpisy EU, ale potvrdil, že to bude nejlépe vyřešeno pomocí „legalizačního“ výkladu zákona, nikoli formální změnou opatření.

Co se týče sčítání lidu v kočovnických tábořištích a údajů shromážděných v Neapoli před

vydáním pokynů, ministr uvedl, že budou nově zpracovány podle pokynů.

Informoval rovněž delegaci, že od přijetí „Amatova nařízení“ bylo vypovězeno 350 občanů EU, a to případ od případu, na základě konkrétního správního aktu, a že v dočasných zadržovacích střediscích pro přistěhovalce nejsou žádní občané EU.

V souvislosti s útoky v táboře Ponticelli ministr MARONI uvedl, že probíhá vyšetřování.

Informoval rovněž o tom, že byly uvolněny 3 miliony EUR na sčítání lidu a že ve druhé fázi budou prostředky poskytnuty ministerstvem vnitra a ministerstvem školství ve spolupráci s UNICEF podle jednotlivých regionů, provincií a obcí.

Informoval, že 9. října se uskuteční schůzka mezi italskými orgány a romskými orgány a že 30. září se ministr MARONI sejde s rumunským ministrem vnitra DAVIDEM v Bukurešti.

Na závěr setkání se předseda Deprez zeptal ministra MARONIHO, zda správně pochopil, že legislativní opatření týkající se svobodného pohybu občanů EU a přitěžujících okolností budou revidována podle doporučení EU, a ministr MARONI přisvědčil.

Návštěva dvou romských kočovnických táborů[1]

Delegace navštívila nejprve tábor Casilino 900, poté tábor Salone.

Casilino 900, Via Casilina, jihovýchodní předměstí Říma

Podle tisku žije v táboře Casilino 900 650 osob, z nich 250 nezletilých. Tábor byl zřízen před více než 35 lety a nikdy nebyl úředně povolen. I když v předcházejících dnech odvezly hygienické služby okresu více než 500 tun materiálu, tábor vypadal jako kasárna ve velmi špatném stavu, jako „favela“. Situaci ještě zhoršuje skutečnost, že zde není voda, elektřina ani vytápění (byly odpojeny po návštěvě příslušníků donucovacích orgánů, kteří zjistili, že tábor nebyl zřízen legálně).
Několik členů delegace tábor navštívilo a diskutovalo s obyvateli o jejich životních podmínkách.
Předseda Deprez shledal situaci mimořádně šokující, zejména z důvodu dlouhého trvání situace a absence minimálních standardů běžného života.
Podle neformálního prohlášení na místě je pro italské orgány prioritní tábora Casilino 900 uzavřít a jeho obyvatele přesunout do „řádného“ tábora.

Tábor Salone, Via di Salone 323, Řím

Tábor Salone spravuje *obec Řím* společně se sociálním družstvem. Podle tisku sestává ze 135 bungalovů nebo přívěsů a žije v něm 700 osob. K dispozici je školní autobus, někteří Romové pracují mimo tábor. Životní podmínky jsou na první pohled mnohem lepší než v táboře Casilino 900 a dokazují, že je možné zřídit dočasné tábořiště lépe odpovídající lidské důstojnosti.
V tomto případě bylo tedy obtížné pochopit, jak mohou být lidé, kteří zde žijí již mnoho let, stále považováni za kočovníky.

Tisková konference – *místo: Hotel Ambasciatori*[2]
Tiskovou konferenci je možno si poslechnou na následující adrese: http://www.radioradicale.it/scheda/262633

[1] *Legální tábory s politickou skupinou dne 10. 9. 2008*
[2] *Ambasciatori Palace Hotel,* Via Vittorio Veneto, 62 - 00187 Řím, Tel. +39 06 47 493

ZÁVĚRY

Přestože byla návštěva delegace LIBE velmi krátká, byla podle zpravodaje užitečná.

1. Umožnila přesvědčit se o sociálním napětí a ovzduší, které je v současné době charakteristické pro Itálii v souvislosti se situací kočovníků. Šíří se neklid a zdá se, že v každodenním životě narůstá mezi Italy a cizinci pocit nejistoty. Množí se xenofobní a rasistické činy, některé z nich se vyznačují nebývalým násilím. Bezpečnostní balíček a krizová nařízení pramení z tohoto „poplachu ve společnosti“, který je stále přítomný a zdá se, že přílišná angažovanost sdělovacích prostředků a politické diskuse toto existující napětí v italské společnosti spíše podněcují, než aby jej uklidňovaly.

2. Umožnila prověřit a částečně pochopit právní složitost různých opatření zavedených italskými orgány v rámci takzvaného bezpečnostního balíčku. Součástí balíčku je nařízení s platností zákona změněné na zákon, tři legislativní nařízení, jeden řádný návrh zákona a čtyři vládní nařízení přijatá v rámci mechanismu civilní ochrany. Takovou složitou právní strukturu bylo (a stále je) těžké pochopit. Její oznámení široké veřejnosti a sdělovacím prostředkům bylo patrně zjednodušené a nepřesné a vytvořilo tak šedé zóny, které vyžadují další zásahy, jako např. přijetí ministerských pokynů doplňujících vládní nařízení (po žádosti o informace ze strany Evropské komise a po usnesení Evropského parlamentu).

3. Setkání s členy italského parlamentu bylo velice zajímavé, i když bylo poznamenáno jasným nedorozuměním (pravděpodobně v důsledku problémů s překladem) při vystoupení člena delegace LIBE, umožnilo totiž ověřit si problémy, které mohou nastat při zavádění opatření EU (např. směrnice o svobodném pohybu občanů EU). Na závěr setkání bylo vysloveno přání, aby byla zorganizována další setkání zaměřená na konkrétnější problémy a důkladněji připravená.

4. Umožnila získat názory, poznámky a kritická stanoviska od představitelů institucí (jako je Červený kříž a UNHCR) a od nevládních organizací ke skutečnosti, že po dlouhou dobu bylo postavení kočovných lidí ze strany veřejných orgánů podceňováno a že situace je vážně ohrožena.

5. Umožnila získat vysvětlení a ujištění zástupců vlády, zejména k následujícím otázkám:
- přitěžující okolnosti, které jsou v současné době platné, se nebudou vztahovat na občany EU, a zákon bude v tom smyslu patřičně změněn (nebo právně vyložen), Evropská komise bude situaci sledovat;
- legislativní nařízení, které upravuje italský právní předpis, jímž se provádí směrnice 2004/38, bude stažen a bude přijat nový návrh, který bude v souladu s doporučeními Evropské komise a nebude kriminalizovat neexistující registraci po třech měsících pobytu. V tomto ohledu je třeba poznamenat, že vláda stáhla návrh legislativního nařízení, jak slíbila;
- sčítání lidu v kočovnických táborech, které by mělo zlepšit společenskou integraci dotčené komunity, zejména nezletilých;
- žádná databáze nebyla a nebude vytvářena a údaje shromážděné v rámci operace budou zpracovány stejně jako jiné údaje jim podobné, žádný nezletilý mladší 14 let nebude identifikován a nebudou mu brány otisky prstů bez povolení soudního orgánu, případná ověření bude provádět národní orgán pro ochranu osobních údajů.

Ministr oznámil, že situace bude jasnější po první fázi sčítání lidu (v polovině října), po přijetí plánů na obnovení pořádku v řádných i nepovolených táborech ze strany prefektů („commissari“) a po definování programů na podporu a integraci členů dotčené komunity (zejména dětí).

6. Umožnila přesvědčit se o odhodlání místních orgánů nalézt vhodné řešení pro kočovnické tábory, zejména pro favelám podobný stav nepovoleného, 35 let starého kočovnického tábora (Casilino 900), který leží jen 10 kilometrů od centra hlavního města Itálie.

Nejvýznamnější události před návštěvou LIBE

2007

31. října. Italská žena, Giovanna Reggianiová, je znásilněna a zabita v Římě. Hlavním podezřelým je rumunský občan (později odsouzen). Po tomto brutálním zločinu začíná veřejné mínění volat po bezpečnostních opatřeních. Řada cizinců byla z Itálie vypovězena.

17. srpna. Italský cyklista je napaden, když se projíždí v Tor di Valle, na předměstí Říma. Cyklista umírá o několik měsíců později na následky napadení. Za toto napadení jsou odsouzeni dva rumunští občané.

2008:

10. května. V předměstském okrese Ponticelli (obec Neapol) je obviněna šestnáctiletá romská dívka za pokus o únos devítiměsíčního dítěte. V následujících dnech (12.–14. května) je několik Romů fyzicky napadeno a neznámé osoby zapálí řadu romských chatrčí. Dne 15. května jsou všichni romští obyvatelé nuceni opustit tábory v Ponticelli a přesídlit do táborů (a škol) v jiných okresech. Říká se, že za touto násilnou reakcí stála místní kriminální organizace mafie (Camorra)[1]. Bylo rovněž zdůrazněno, že oblast, kde byly umístěny tábory, musela být v každém případě uvolněna do 4. srpna, aby zde mohl být uplatněn program rehabilitace města (PRU), který schválila obecní rada. Dne 29. května 2008 se zástupce státního tajemníka pro vnitřní věci otevřeně obrátil na parlament, odsoudil násilí a netoleranci vůči Romům a opětovně potvrdil odhodlání vlády jednat rozhodně a odstranit příčiny způsobující tyto projevy netolerance. Agentura pro základní práva vypracovala zprávu o události (byla zveřejněna 4. srpna).

21. května. S odvoláním na článek 5 zákona o civilní ochraně vyhlásil předseda italské rady ministrů mimořádný stav v regionech Kampánie, Lombardie a Lazio. Toto rozhodnutí bylo odůvodněno sociálními nepokoji, které vyvolala existence nepovolených kočovnických táborů a riziko pro vnitřní veřejný pořádek. Nařízením se vyhlásil mimořádný stav až do 31. května 2009. Toto nařízení se skládá ze tří konkrétních „ordinanze“[2] přijatých 30. května („ordinace“ 3676, 3677 a 3678), které stanoví sčítání osob (včetně nezletilých) žijících v řádných i nepovolených kočovnických táborech v Neapoli, v Římě a v Miláně. Místní prefekti, jakožto „mimořádní vládní komisaři“, byli pověřeni zavedením „ordinaze“[3].

---

[1] Zpráva o události Agentury pro základní práva o „Násilných útocích proti Romům v okrese Ponticelli v Neapoli, Itálie“, s. 6; De Arcangelis: „Neapol, další požáry namířené proti Romům, za útoky je Camorra“ v La Repubblica ze dne 15. 5. 2008, s. 11.

[2] „Ordinanze“ jsou mimořádná dočasná správní opatření, která veřejné orgány na celostátní, regionální a místní úrovni mohou přijmout, a jsou zákonem povolena (např. zákonem o civilní ochraně) s cílem čelit mimořádné krizi nebo hrozbě. Ordinanze musí obsahovat seznam právních předpisů, které jsou dočasně ovlivněny touto odchylkou, ale musí se v každém případě řídit zásadami právního řádu a mezinárodních smluv i právem ES. Podmínky, které musí být při používání těchto odchylných pravomocí dodržovány, stanovil italský ústavní soud v několika rozsudcích (nejnověji v rozsudku č. 277 ze 16. července 2008, před ním č. 284 z roku 2006, 127 z roku 1995, 418 z roku 1992, 201 z roku 1987, 4 z roku 1977, 26 z roku 1961 a 8 z roku 1956).

[3] „Ordinanze“ stanoví zejména, že „… **2.** Pověřený komisař v rámci územní pravomoci, případně i odchylně od ustanovení platných v oblasti životního prostředí, krajiny, zdravotnictví a hygieny, územního plánování, místní policie, pravidel silničního provozu a silniční dopravy, a kromě povinnosti zajistit nezbytná opatření k ochraně zdraví a životního prostředí, stanoví výkon následujících úkonů:

23. května. Italská vláda přijímá další zákonná opatření italského bezpečnostního balíčku.

1. Prvním z nich je nařízení s platností zákona[1] č. 92 ze dne 23. května 2008 (změněné na zákon dne 24. července 2008 konečným zákonem č. 125) nazvané „Naléhavá opatření týkající se veřejné bezpečnosti“, které obsahuje:
a) cizinci jsou deportováni a občané EU jsou odsunuti z území na základě soudního rozhodnutí, pokud jsou odsouzeni k více než dvěma letům odnětí svobody;
b) statut nelegálního pobytu cizinců, kteří spáchají trestný čin, je uveden na seznamu přitěžujících okolností podle trestního zákona;
c) umožnění ubytování nelegálních přistěhovalců se trestá odnětím svobody od šesti měsíců do tří let;
d) na základě obecných zásad právního řádu jsou starostové pověřeni pravomocí přijímat mimo jiné odůvodněná naléhavá opatření s cílem zabránit závažnému ohrožení veřejné a městské bezpečnosti a odstranit toto ohrožení. Pojem „závažné ohrožení veřejné a městské bezpečnosti“ je definován v nařízení ministra vnitra ze dne 5. května 2008.

2. Druhá sada sestává ze **dvou návrhů zákonů** (předaných parlamentu dne 3. června 2008). První (nynější zákon senátu č. 733 se stále projednává, takže jeho znění je dosud provizorní) stanoví některá opatření týkající se cizinců, jako např.:
a) nezákonný vstup je trestán odnětím svobody od šesti měsíců do čtyř let. V těchto případech může soud v řízení, které by mělo proběhnout co nejrychleji, nařídit i vypovězení cizince.
b) Cizinci mohou být zadrženi na 60 dnů ve střediscích pro identifikaci a vypovězení, aby byli identifikováni. Není-li to možné do 60 dnů, může soud povolit prodloužení o dalších 60 dnů na žádost policejního ředitele. Maximální délka zadržení je prodloužena na 18 měsíců (místo dosavadních 60 dnů).
c) Policejní ředitel může ještě před vypršením šedesátidenní lhůty při zadržení cizince vypovědět a neprodleně informovat příslušný soud.
d) Získání italské státní příslušnosti sňatkem by bylo možné až po dvouletém pobytu v Itálii.
Druhý se zabývá ratifikací Prümské smlouvy, která se přímo netýká státních příslušníků třetích zemí.

---

a) stanovení akčních programů pro překonání krizové situace;
b) sledování povolených táborů, v nichž se nacházejí kočovnické komunity, a zjištění nepovoleného osídlení; c) identifikace a sepsání osob, i nezletilých, a domácností nacházejících se na místech uvedených v bodě b), a to pomocí daktyloskopických záznamů;
d) přijetí nezbytných opatření s využitím pravomocí policie vůči osobám podle bodu c), na něž se vztahují nebo mohou vztahovat správní nebo soudní opatření na odsunutí nebo vypovězení;
e) plánování a lokalizace jiných míst vhodných pro zřízení povolených táborů, pokud se ukáže, že stávající tábory nesplňují požadavky na bydlení;
f) přijetí opatření na vyklizení a obnovu pozemků zabraných nepovoleným osídlením;
g) provedení prvních zákroků na obnovení minimální úrovně sociálních a zdravotních služeb;
h) kroky zaměřené na usnadnění začlenění a společenské integrace osob přesídlených do povolených táborů se zvláštním důrazem na podpůrná opatření a integrované projekty pro nezletilé a na opatření zaměřená na potírání nezákonného obchodu, žebroty a prostituce;
i) sledování a podpora iniciativ zavedených v povolených táborech na podporu školní docházky a odborného vzdělávání a zapojení do aktivit při výstavbě nebo obnově bytů;
l) přijímání veškerých užitečných a nezbytných opatření pro překonání krizové situace.

[1] Podle článku 96 italské ústavy je legislativní nařízení „dočasné“, ale ihned vymahatelné zákonné opatření přijaté vládou v mimořádné situaci. Parlament by měl změnit legislativní nařízení na konečný zákon do 60 dnů po přijetí (v případě potřeby s úpravami). V tomto případě byl zákonem, který změnil nařízení, zákon č. 125 přijatý 24. července.

Třetí sada opatření bezpečnostního balíčku byla předložena parlamentním výborům ve formě tří návrhů legislativních nařízení[1] připravených vládou s cílem upravit stávající právní předpisy, které provádí tři směrnice ES týkající se:

a) Směrnice 2004/38 o svobodném pohybu a pobytu občanů EU. Podle legislativního nařízení občané EU:

- kteří chtějí pobývat v Itálii po dobu delší než tři měsíce, budou muset prokázat, že mají dostatečné prostředky z legálních zdrojů, aby uživili sebe a své rodiny. Musí mít i zdravotní pojištění nebo musí být dobrovolně zapsáni u národní zdravotní služby.
- mohou být odsunuti z území na základě veřejné bezpečnosti, která zahrnuje mimo jiné i skutečnost, že se neregistrovali u příslušných orgánů do 10 dnů po uplynutí tříměsíčního období, nebo pokud mohou být považováni za konkrétní, skutečnou a vážnou hrozbu pro základní lidská práva, pro veřejnou bezpečnost nebo pro veřejné mravy. Jejich odsunutí bude naléhavé, pokud se jejich pobyt bude zdát neslučitelný s občanským a bezpečným soužitím, což může být prokázáno neexistencí obydlí vyhovujícího urbanismu a zdravotním požadavkům.

b) Směrnice 2003/86/ES o právu na sloučení rodiny (státních příslušníků třetích zemí mimo EU). Podle tohoto právního předpisu mohou být vyžádány testy DNA na náklady žadatele v případech, kdy podmínky pro sloučení nemohou být s jistotou ověřeny pomocí dokumentů předložených orgány země původu žadatele, nebo pokud existují pochybnosti o autentičnosti předložených dokumentů.

c) Směrnice 2005/85/ES o řízení o přiznávání statutu uprchlíka. Co se týče žadatelů o azyl, pokud je vystaven příkaz na jejich vypovězení nebo odmítnutí v důsledku nelegálního vstupu do Itálie před podáním žádosti o azyl, nebudou již nadále pobývat v otevřených přijímacích střediscích, ale budou drženi ve střediscích pro identifikaci a vypovězení.

Italská vláda doprovodila tato opatření

- posíleným dialogem s evropskými zeměmi, z nichž pocházejí Romové (zejména s ministerským předsedou a ministrem vnitra Rumunska)

- novým odhodláním oživit dvoustranné bezpečnostní smlouvy s mimoevropskými zeměmi, jako například s Libyí smlouvu o spolupráci v boji proti terorismu, organizovanému zločinu, obchodování s drogami a nelegálnímu přistěhovalectví (která byla podepsána v prosinci 2000 a je v platnosti od prosince 2002).

19.–20. června. Návštěva komisaře Rady Evropy pro lidská práva, pana Hammamberga, v Itálii. Ve zprávě zveřejněné[2] 28. července 2008 komisař Rady Evropy „vyjadřuje obavu z nedávného přijetí bezpečnostního balíčku, jehož výsledkem bylo zaměření se především na romské přistěhovalce v EU, a z vyhlášení výjimečného stavu v některých regionech a z následného rozšíření pravomocí prefektů v těchto regionech. Časté přijímání krizových právních předpisů a jiných opatření v členských státech Rady Evropy je znamením závažné slabosti státního mechanismu, který, jak se zdá, není schopen účinně se vypořádat se společenskými problémy, které nejsou nové, prostřednictvím obvyklých právních předpisů nebo jiných opatření…“,

[1] Legislativní nařízení přijímá podle italské ústavy vláda na základě pravomoci delegované parlamentem, který stanoví zásady a omezení, jež je třeba dodržovat. Před konečným přijetím musí vláda konzultovat zákon s příslušnými parlamentními výbory.

[2] Viz: https://wcd.coe.int/ViewDoc.jsp?id=1309811&Site=CommDH&BackColorInternet=FEC65B&BackColorIntranet=FEC65B&BackColorLogged=FFC679

„uvádí, že bez ohledu na rozšířený trend v jednotlivých státech mezinárodní právo stanoví zásadu, že s cizinci, jejichž jediným proviněním je porušení přistěhovaleckých zákonů, nesmějí tranzitní nebo hostitelské státy zacházet jako se zločinci nebo s možnými zločinci. Jak stanoví čl. 17 odst. 3 Mezinárodní úmluvy o ochraně práv všech migrujících pracovníků a jejich rodinných příslušníků z roku 1990, přistěhovalci zadržení pro porušení ustanovení týkajícího se přistěhovalectví musí být drženi, pokud je to prakticky možné, odděleně od odsouzených osob nebo zadržených osob čekajících na soud. I když Itálie není smluvní stranou této úmluvy, komisař se domnívá, že tento text je referenčním textem pro ochranu práv přistěhovalců a potřebu vyhnout se jejich kriminalizaci. S lítostí si všímá nesouhlasu vlády v tomto bodě."
„…i když se zdá, že neexistuje žádná přijatá dohoda mezi těmito dvěma zeměmi, Itálie vrátila násilně do Libye velké množství ilegálních přistěhovalců. Proto podle italských orgánů tato vrácení vyústila v to, že Itálie plánuje a sleduje následný odsun těchto deportovaných osob z Libye do zemí jejich původu."

25. června. Ministr Maroni představuje bezpečnostní balíček ústavnímu výboru italského senátu a vysvětluje vládní strategii:
- usnadnit vypovězení ilegálních přistěhovalců tím, že ilegální vstup bude považován za trestný čin,
- usnadnit vypovězení občanů jiných členských států EU, pokud se nezaregistrují po uplynutí tří měsíců, neprokáží dostupnost legálních finančních zdrojů a nežijí v domech v naprostém souladu s požadavky právních předpisů.
Den poté tisk informoval o zahájení sčítání lidu v Neapoli.

2.–3. července. Italský stálý zástupce informuje Komisi (místopředsedu Barrota) o znění italských mimořádných nařízení.
Místopředseda Barrot žádá ministra Maroniho o další informace, zejména o rozsahu předpokládaných opatření, o právním rámci, o účelu a o způsobech provádění sčítání lidu. Komise žádá o další informace i o dalších aspektech bezpečnostního balíčku, které se týkají pravomocí ES a EU.

7. července. V rámci neformální rady SVV se ministr Maroni setkává s místopředsedou Barrotem a s předsedou Deprezem.
Ministr Maroni poskytuje předběžné informace o situaci v kočovnických táborech v Itálii (700–1000) a o skutečnosti, že sčítání lidu má pouze dotyčným osobám poskytnout sociální pomoc.
Předseda Deprez vyjadřuje ministrovi obavy z nejednoznačného znění „ordinanze" a informuje ho o tom, že Evropský parlament právě ten den projednává usnesení vyjadřující silné obavy z nebezpečí nepřímé diskriminace ROMŮ (z nichž většina jsou občané EU). Slibuje proto, že bude neprodleně informovat politické skupiny o vysvětleních, kterých se mu dostalo, i o možnosti přijmout pozvání ministra Maroniho a navštívit Itálii, aby zjistil, jaká je situace.

9. července. Jonathan Faull (generální ředitel GŘ pro spravedlnost a vnitřní věci) píše stálému zastoupení Itálie a žádá Itálii, aby podala zprávu o uplatňování „ordinanze" do konce července 2008. Ptá se zejména:
- zda lze považovat první operace spojené se sčítáním lidu v Neapoli (co se týče vyznání a etnického původu) za incident, který se nebude opakovat;

- zda jsou dodržovány zásady ochrany údajů, zejména při snímání otisků prstů, a zda nezletilí do 14 let jsou identifikováni na základě soudního příkazu a pouze pro účely identifikace;
- jaká je situace na ostatním italském území (na něž se nevztahuje vyhlášení výjimečného stavu);
- žádá, aby Evropské komisi byly zaslány texty dalších návrhů zákonů souvisejících s bezpečnostním balíčkem (tři legislativní nařízení zabývající se pohybem a pobytem státních příslušníků EU, slučováním rodin státních příslušníků třetích zemí a zacházením s uprchlíky).

10. července. Evropský parlament přijímá usnesení[1] vyjadřující vážnou obavu z použití mimořádných opatření, jako jsou „ordinanze“ (která pozastavují platnost řádných právních předpisů), z možnosti nepřímé diskriminace romské komunity (jak je vidět z formulářů pro první sčítání lidu rozdaných v Neapoli), z nebezpečí porušení směrnice ES o ochraně údajů (95/46), směrnice proti všem formám diskriminace (2000/43) a směrnice o svobodném pohybu občanů EU (2004/38).

17. července. Ministr vnitra přijímá na základě stanoviska italského orgánu pro ochranu osobních údajů pokyny, kterými se musí řídit komisaři v Neapoli, v Římě a v Miláně, aby chránili osobní údaje zejména nezletilých (jak vyžaduje ES) a aby nebyly při sčítání lidu vytvářeny žádné konkrétní databáze.

1. srpna. Ministr Maroni posílá místopředsedovi Barrotovi zprávu o zavedení první fáze krizových opatření v kočovnických táborech a text tří legislativních nařízení upravených po přezkoumání parlamentními výbory (viz výše), avšak ještě nedokončených. Zaslání těchto dokumentů by mělo být považováno za konkrétní znamení dobré vůle vnitrostátní vlády vůči Evropské komisi.

3. a 16. září. Přípravná setkání místopředsedy Barrota s koordinátory LIBE (a se členy oficiální delegace).

[1] Texty přijaté Parlamentem.
http://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+TA+P6-TA-2008-0361+0+DOC+XML+V0//EN